

ПАМ'ЯТІ

ПЕРЕСЛЕГІН ІВАН АНДРІЙОВИЧ (1923–2006)

24 серпня 2006 р. після тяжкої тривалої хвороби на 84-му році життя помер Іван Андрійович Переслегін, доктор медичних наук, професор, почесний завідувач кафедри променевої діагностики, променевої терапії з курсом променевої діагностики факультету вдосконалення лікарів Російського державного медичного університету. Не стало відомого вченого, прекрасної, доброї, чуйної людини.

І.А. Переслегін народився 28 березня 1923 р. у селянській родині в селі Лашенки Дорогобузького району Смоленської області. Завдяки своєму таланту, працьовитості й цілеспрямованості він послідовно пройшов у медицині шлях від фельдшера станції «швидкої допомоги» до професора вищої школи.

З 1966 р. проф. І.А. Переслегін керував однією з провідних кафедр у галузі рентгенології й радіології. Завдяки йому фактично вперше в медичному інституті було організовано викладання клінічної радіології, розроб-

лені програма й план занять для вузів, затверджені Міністерством охорони здоров'я СРСР, а також програма з клінічної радіології для аспірантів і клінічних ординаторів.

Наукові інтереси Івана Андрійовича Переслегіна охоплювали широке коло питань. Насамперед це розробка і впровадження у практику різних методик променевого лікування злоякісних новоутворів, а також непухлинних захворювань. Він виконав фундаментальні дослідження з дозиметричного обґрунтування і впровадження нових методів променевого лікування пухлин середостіння, легені, малого таза, лімфогранулематозу, а також новоутворів інших локалізацій. Саме в галузі променевої терапії Іван Андрійович став одним із визнаних провідних спеціалістів. Поряд із цим він займався й питаннями променевої діагностики, головним чином в онкології.

Чимало зробив І.А. Переслегін для організації рентгенодіагностичної служби, розвитку й удосконалення рентгенівської й радіологічної техніки, клінічної дозиметрії та протипроменевого захисту. З 1972 по 1982 р., одночасно працюючи на кафедрі, І.А. Переслегін очолював МНДРРІ МОЗ РСФСР. Як директор він продемонстрував великі організаторські здібності у науковому керівництві одного з провідних медичних науково-дослідних інститутів країни. Завдяки будівництву й освоєнню нових приміщень була збільшена корисна площа інституту та його клініки, з'явилося нове сучасне обладнання, здійснювалося навчання кваліфікованих фахівців. Усе це сприяло зростанню авторитету МНДРРІ не тільки в країні, але й за кордоном. Це підтверджується участю І.А. Переслегіна в організації й роботі численних всесоюзних, всеросійських з'їздів рентгенологів і радіологів, а також виступами на міжнародних конгресах у Німеччині, Угорщині, Італії, Польщі, Румунії, Фінляндії, участю в проведенні медичних міжнародних виставок із застосування атомної енергії в мирних цілях (Фінляндія, Норвегія, Італія, Єгипет, Сирія).

Про визнання міжнародною громадськістю заслуг І.А. Переслегіна свідчить і те, що з 1975 р. він був співредактором міжнародного журналу «Радіаційна онкологія, біологія, фізика», що видається в США.

І.А. Переслегін — автор понад 400 наукових праць, у тому числі кількох керівництв, підручника з дитячої рентгенології, 8 монографій, 6 навчально-методичних посібників.

За участь у створенні й упровадженні в практику рентгенорадіологічної апаратури, розробку методів променевої діагностики й променевої терапії І.А. Переслегін нагороджений двома преміями Ради Міністрів СРСР з онкології, золотою, трьома срібними й бронзовими медалями ВДНГ; за винаходи й методичні розробки він одержав 10 авторських посвідчень.

Під його керівництвом виконано 14 докторських і понад 40 кандидатських дисертацій. На прикладі Івана Андрійовича виховано не одне покоління майбутніх лікарів і молодих учених. Його учні завідують кафедрами, керують науковими відділами, проводять педагогічну роботу у вищих навчальних і науководослідних інститутах Алма-Ати, Актюбінська, Архангельська, Астрахані, Єкатеринбурга, Казані, Москви, Обнінська, Омська, Смоленська, Сочі, Тамбова, Тюмені, Уфі, Хабаровська, Якутська.

З 1970 по 1978 р. І.А. Переслегін — заступник голови, а з 1978 по 1988 р. — член президії правління Всесоюзного наукового товариства рентгенологів і радіологів, з 1972 по 1987 р. — голова Всеросійського товариства рентгенологів і радіологів та головний рентгенолог Росії. Ці товариства за участю Івана Андрійовича проводили велику роботу з підготовки й удосконалення наукових кадрів і практичних лікарів, з упровадження в практику охорони здоров'я сучасних наукових досягнень в галузі рентгенології й радіології. Багато сил віддав І.А. Переслегін справі виховання й атестації наукових кадрів, коли був членом експертної ради й експертом ВАК при Раді Міністрів СРСР (1968—1990 р.).

З 1964 р. І.А. Переслегін був членом редколегії (у 1973—1994 рр. — заступником головного редактора) журналу «Вестник рент-

генологии и радиологии», де понад 35 років пропагував сучасні досягнення вітчизняної й закордонної медичної науки. Протягом багатьох років Іван Андрійович був редактором відділу «Медицинская радиология» головної редакції ВМЕ АМН Росії, членом наукової ради з рентгенології й радіології при президії РАМН, а з 1970 по 1985 р. — членом комітету експертів ВООЗ із радіації від СРСР.

І.А. Переслегін нагороджений орденом «Знак Пошани», значком «Відміннику охорони здоров'я», медаллю «Ветеран праці» й «50 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.».

Відмітними рисами Івана Андрійовича були скромність, чуйність й уважність до людей. Знання цього чудового лікаря й готовність допомогти в будь-яку хвилину дали силу, щоб перебороти недугу й знайти надію багатьом тисячам хворих.

Іван Андрійович мав заслужений авторитет і велику повагу всіх, хто його знав.

Світла пам'ять про Івана Андрійовича Переслегіна назавжди залишиться в серцях його учнів, колег, однодумців.

Колектив ДУ Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва АМН України